

Gökyüzü Günlüğü

Artık kış takımyıldızlarının hepsi gökyüzünde. Aslan takımyıldızı ve Güneş Sistemi'nin "yüzüklü gezegeni" Satürn yan yana doğuyor.

Bir Türkiye haritasına baktığımızda, haritanın illere bölündüğünü görürüz. Böylece haritadaki herhangi bir dağın ya da ilçenin yerini söylemek daha kolay olur. Gökyüzünde de, aradığımız yıldızların yerlerini kolayca bulabilmemiz için bir gökyüzü haritası çok işimize yarar. Yıllar

önce insanlar, gökyüzünü izlerken, yıldız gruplarını çevrelerinde gördükleri canlı ve cansız varlıklara benzetmişler. Cezve, boğa, balık, avcı ve köpek gibi... Biliminsanları da bu benzetmelerden yararlanarak tüm yıldızları gruplandırmışlar. Bu gruplara da "takımyıldız" adını vermişler. Hava kararınca gökyüzüne baktığımızda bu takımyıldızların bir bölümünü görebiliyoruz. Bu aylarda gördüğümüz takımyıldızlara "kış takımyıldızları" diyoruz.

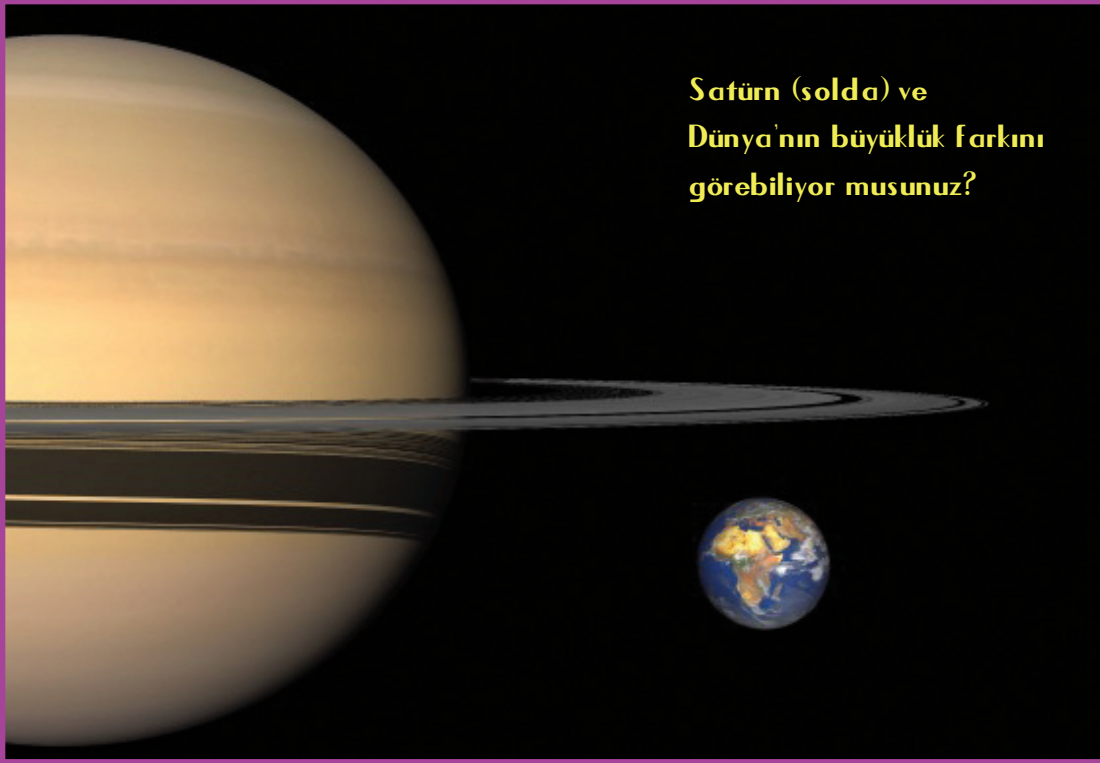
Takımyıldızlara baktığımızda bazı yıldızlar birbirine çok yakın görünür. Gerçekte, bu kadar yakın olmayabilirler. Bu, genellikle bakış doğrultumuzdan kaynaklanır. Güneş'ten uzak bir yıldızın gezegenlerinden birinde yaşıyor olsaydık, gökyüzünde çok farklı bir manzara görecektik.

Bu sıralar en iyi görebileceğimiz takımyıldızlar: Büyük Ayı, Kanatlı At, Orion, Boğa, Kraliçe, İkizler ve Büyük Köpek. Şubat ayında özellikle Aslan Takımyıldızının doğuşunu izleyebilirsiniz.

Haydi
Gözlem
Yapmaya!

Aslan takımyıldızı, Şubat ayından itibaren doğu ufkunda görülebiliyor. Ters soru işareti'ne benzeyen biçimiyle onu gökyüzünde hemen bulabilirsiniz. Regulus, Aslan'ın en parlak yıldızı.

Satürn (solda) ve Dünya'nın büyüklük farkını görebiliyor musunuz?

Gezegenler

Yeni yıla girerken akşam saatlerinde görebileceğimiz tek gezegen Satürn. Gezegeni, akşam 20.30'dan sonra doğu ufkunda rahatlıkla görebiliriz. Satürn'ü hepimizin tanıdığına eminiz. Çevresinde halkaları olduğu için ona "halkalı gezegen" ya da "yüzüklü gezegen" diyenler de var.

Satürn'ün halkaları çok sayıdaki buz ve kaya parçacıklarından oluşur. Satürn'ün Dünya'dan farklı başka birçok özelliği var. Örneğin, çapı Dünya'ninkinin on katı kadar. Bu kadar büyük olsa da, yalnızca parlak bir yıldız gibi görünüyor. Satürn, gezegenimize göre o kadar soğuk ki, orada yaşamak olanaksız. Sıcaklığı -175 derece. Soğuk olmasının nedenlerinden biri, Satürn'ün Güneş'e uzaklığının Dünya'mızinkinden on kat daha fazla olması. Satürn'de üzerine basabileceğimiz bir katı yüzey de yok.

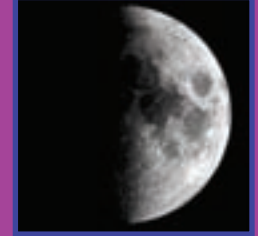
Gezegenin yapısı, atmosferimizde de bulunan hidrojen, helyum ve metan gazlarından oluşuyor. Satürn'ün bilinen 56 uydusu var. Bu uydular, tıpkı Ay'ın Dünya'nın çevresinde dolanması gibi, Satürn'ün çevresinde dolanırlar. En büyükleri, adını çizgi filmlerden de duyduğunuz "Titan".

Şubat ayında Güneş batar batmaz gökyüzüne bakarsanız, Güneş'in battığı yönde çok parlak bir gezegen göreceksiniz. Bu gezegen Venüs. Ama o da Güneş'ten kısa süre sonra batacak. Görmek için fazla zaman yok. Venüs'ün batışını izlerken, doğuda Satürn'ün doğuşunu izleyebilirsiniz.

Ay'ın Halleri

Yeniay: 19 Ocak

İlkdördün: 25 Ocak

Dolunay: 2 Şubat

Sondördün: 10 Şubat